1870. II. évfolyam. 32. szám. Kedd, február 15.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félév re 5frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.

Egyes szám 10 kr.

☞ *Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.* ☜

Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért **5 kr.**

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora **15 kr.**

Nagyobb terjedelmü, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a *legolcsóbb árért.*

Bélyegdij: Minden beigtatásért külön **30 kr.**

Előfizethetni helyben: *Telegdi K. Lajos* és *Csáthy Károly* könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Közügyeink köréből.

Pest, febr. 14.

rr.) A Deák-körből legközelebb kiszivárgott hirek, a belügyministeri csodajavaslatról az egyesülési és gyülekezési jog szabályozása tárgyában, továbbá a Pesther Lloyd által a pártfeloszlási előjelekről tett közlemények a kormányköröket csakugyan izgatottságba hozták.

Ezen izgatottság legvilágosabb jele gr. Andrássynak a Deák-körben tett azon inditványa, hogy a kormány által a körben tett közléseknek nyilvánosságra hozása ellenében valami mód gondoltassék ki; jelesen pedig jónak látta volna a ministerelnök, ha bizonyos számu bizottmány választatott volna, kikkel és csakis azokkal közlötték volna a kormány tagjai a titkosabb müveleteket és indokokat.

E titkos bizottmány, természetesen, mint megannyi káplár, vagy tábornok vezénylette volna aztán az egész pártot, tetszése szerint, hordozta volna orránál fogva.

Ha valamit ki akar vala a kormány vinni, megsugta volna a titkos bizottmánynak, ennek tagjai pedig, részint tájékozás, részint megfélemlités mellett, a párt többi tagjával, mint egyszerü gépekkel, elbántak volna.

Egy neme lett volna ez az önkényuralomnak, ott a Deák-párt körében.

Azonban az előterjesztés pártolásra nem talált. —

Senki sem akarta magát géppé lealacsonyitani.

Végre is azt mondták a ministerelnöknek, hogy közölje a kormány azokkal, kikkel jónak látja, titkait; de azért, hogy ez, vagy amaz titokbizományos emigy, vagy amugy igyekszik elhallgatásra birni a párt tagjait, megpróbálják, azon álláspenton belül, melyen a kiegyezés folytán vannak, önállóságukat továbbra is megtartani, sőt biztositani is.

Ezen kis mellékjelenetet csak két okból jegyezzük fel.

Először azért, hogy jelezzük, mikép a kormány már a Deák-kört sem találja elég biztosnak, arra, hogy ott a kormányi teendők köréből, aggodalom nélkül, közléseket tehessen; s a nyilvánosság elől a titkos bizottmány segélyéhez, mentőszeréhez vélte szükségesnek folyamodnia.

Másodszor azért, hogy ezen inditvány a Deák-körben nem találkozott tetszéssel; jeleül, hogy az önálló eljárást a párt tagjai, kivált a reformkérdések körül, magoknak továbbra is biztositják; ami a pártalakulásoknak már pár mozzanatban fel is tünt fejleményeire nyit kilátást.

* * *

A törvényhatóságok rendezése kérdésében nem tudjuk magunkat kellőleg tájékozni. A belügyminister azt igérte, hogy éjjel-nappal dolgozni fog, hogy az e tárgybeli törvényjavaslatot a ház elé terjeszsze. Tóth Vilmos pedig olyanformát ejtett ki az országházban a b. Wenkheim Béla melletti dicsbeszédében, hogy tanulmányozni kell e végett a törvényhatóságok szokásait, közélete mozzanatait.

A két nyilatkozat egymást körülbelől lerontja.

Ha éjjel-nappal dolgoznak a törvényjavaslaton — amit 3 év óta folyvást kilátásba helyeznek, — ugy csakhamar készen lehetne az; bár kérdés, lehetne-e benne köszönet?

De, ha még most kezdik tanulmányozni a törvényhatósági élet különböző viszonyait: ugy még eltelik nehány év, mig a törvényhatósági rendezés meg lesz.

Pedig a tisztujitási időszak pár hó alatt beáll; s az alkotmányos polgár követeli jogát, hogy azt a tisztviselők választása körül gyakorolhassa.

A tisztviselők sem tudják tájékozni magokat, a jövő felől.

Szégyenkövön nem ülhetnek azon várakozásban, hogy majd egyszer csak tetszik már a ministeriumnak lenditeni valamit az égető kérdésen.

A tisztviselők és képviselők megbizása maholnap lejár.

Fenakadhatnak a közügyek, mert azon tisztviselőknek, kik azon időn tul is, önhatalmukból megmaradnának állásaikon, midőn megbizatásuk ideje kitelt, nem lenne semmi tekintélyük; eljárásaik közben gyakran pirulniok kellene, ha szembe mondatnék nekik az igazság, hogy kitelt a 3 év stb.

S vajon nem merül-e fel azon aggodalom, hogy e zilált állapotban nemcsak a törvényhatóságok kebelében lesz iszonyu zavar és rendetlenség; sőt a rendetlenségnek messzeterjedő gyürüzeteiben a kormánynak magának intézkedései is fenakadhatnak?

Ki lesz ezért felelős?

S kit lehet jogosan feleletre vonni, ha a tisztviselőnek, ki bevégezte pályafutását, szemébe mondják: polgártárs lejárt megbizatásod, én nem ismerlek m á r tisztviselőnek?! —

Annálfogva okosan teszi mindenik törvényhatóság, ha legalább is közigazgatási tisztviselőire nézve a t i s z t u j i t á s i e l ő i n t é z k e d é s e k e t m e g t e s z i; — mert nincs mit várni joggal, arra nézve, hogy májusig — amikor átalában kitelik a tisztviselők megbizatásának ideje — a törvényhatóságok rendezése az országgyülésen keresztül megy; sőt épen az a legvalószinübb, hogy ez nem történhetik meg; sőt, ha megtörténik, hogy törvény alkottatik májusig e tárgyban, nem lesz benne köszönet; — mert a hamari munka ritkán volt jó. . . .

* * *

Hát csakugyan Mikó lesz az áldozat a Hollán-féle ügyért!

Gorovét emlegetik jól értesült körökben közlekedési ministerül.

B. Bánffy Albert pedig Gorove tárczáját venné át!

Nem rendszer-, nem elv-változás lesz ugyan ez, ha bekövetkezik, csak személycsere, s nem oly dicsőséges előhaladás gr. Mikóra, mint amilyennek a Lónyayét festik. . . .

Hanem mégis igaz, hogy az e l l e n z é k e l j á r á s á n a k s ú l y a f e k s z i k e v á l t o z á s o n!

Oroszország és a keleti kérdés.

(z.) A terjeszkedési vágy csak nem hagyja nyugodni Oroszországot. Minden alkalmat, mely e vágya kielégitésére kedvezőnek mutatkozik, nem késik felhasználni; hogy bonyodalmakat támasztván, a zavarosban maga számára — a török sláv tartományok valamelyikét kihalászhassa.

Emlitve volt már e lapok hasábjain is, hogy Törökország a nyugtalankodó Montenegro s több forrongásban lévő sláv tartományának figyelemmel kisérése végett nagy csapat összpontositásokat tesz; és hogy e miatt a nagy hatalmak Oroszország felhivására tiltakoztak volna a portánál. E hir alapossága akkor nem bizonyult be; több hivatalos lapban czáfolva volt az. Nehány nappal ezelőtt ujolag fölmerült e hir, még pedig határozottabban, és oly alakban, hogy Oroszország javaslatot terjesztett a párisi, bécsi és londoni kabinetekhez, miszerint Montenegro, tekintettel a portának ellenséges magatartására, melyet a fekete hegy hosszábani nagycsapat összpontositásaival árul el — semlegesnek nyilvánittassék.

Még nincs tudva, hogy vajon a nevezett kabinetek visszautasitották-e ezen javaslatot, azt advá́n okul, hogy a csapatösszpontositások Törökországnak belügyéhez tartoznak. Annyi azonban valószinünek látszik, hogy Oroszország, régi politikájához hiven, e javaslat tétel által azt akarja elérni, hogy a nagyhatalmakat Törökország souverainí jogainak korlátozására, vagy egy részének feladására birja.

Ezt lehet következtetni a Journal de Saint Petersburgnak egy hivatalos közleményéből, bár ebben a főczél nincs elárulva. E czikk forma szerinti bevádoltatást tartalmaz Törökország ellen. E szerint épen a sinlődő, a beteg porta zavarná keleten Európa békéjét; mert a csapatoknak száma, melyeket birodalma északnyugoti szélein összevon, sokkal nagyobb, mintsem az összeköttetésben állhatna a Dalmátiában kitört, s már különben is elsimult mozgalmakkal. E csapat összpontositásokat nem lehet más czélból történteknek magyarázni, minthogy a porta ellenségképen lépjen föl egy szabad terület (Montenegro) ellen, és ezáltal egy mind magára, mind az európai hatalmakra veszélyessé válható krisist idézzen elő!

E kérdés megoldásánál Ausztriának nagyon ovatosnak kell lennie. Hiszen e csapat összpontositások is részben a vele kötött egyezménynél fogva történtek; de meg nagyon közelről és érzékenyen érintheti; ha e kényes kérdés bármely oldalról bolygattatik is. És mégis Rodich tábornok a Crivosce kibékitése alkalmával a távozó fölkelőknek olyforma utasitást adott, „hogy ezentul nem lesz egyéb kötelességük, mint védeni drága hazájukat Törökország ellen."

Nem hihető, hogy e nyilatkozatból Ausztria kormányának az öt segiteni kész porta iránti magatartására legtávolabbról is lehetne valami esetleni szándékot következtetni; de az eset elegendő arra, hogy a kormányt meggondolttá tegye, és a fentemlitett pétervári közleményre azon — általa leginkább felhozható előterjesztést tegye, miszerint a csapat öszpontositások csakugyan óvatosság és a nyugtalankodó provinciák figyelemmel kisérhetése végett tétettek a porta által.

Hogy a portának erre valóban van oka, és hogy e szerint nevetséges a pétervári közlemény azon állitása, hogy a török kormány akar ellenségeskedni: bizonyitják a porta slav tartományaiból érkezett tudósitások, melyek szerint azokban mindenütt nagy izgatottság uralkodik. Serbiában nagyon ingerült a hangulat. Romániában ismét Bratiano jutott felszinre, kinek — Bukaresti tudósitások szerint — kilátása van ismét, a ministerelnökségre. Cettinjéből pedig a „Correspondence Slave"-nak azt irják, hogy a montenegrói nép a legelső kedvező alkalmat felhasználandja, hogy Bosnianak és Herczegovinának segitségére legyen, ezeknek a porta ellen inditandó felszabaditási harczában. Azt azután lehet gondolni, hogy Oroszország Montenegrot mindennel — pénzzel és hadi szerekkel bőven fogja segiteni.

Ha mindezeket számitásba vesszük, könnyen átláthatjuk, hogy Oroszországnak a fentemlitett javaslatban Montenegro semlegesitésére felhozott indokolása tulajdonképen csak ürügy, valódi czélja pedig az, hogy Törökországnak Montenegro feletti souveraini jogai kétségbevonása vagy épen megtagadása által bonyodalmakat idézzen elő; és a keleti kérdésnek előtérbe tolásával rég táplált vágya kielégitéséhez hozzá kezdhessen.

A népjogok compendiumaiban Montengro rendesen mint „fél souverain" állam emlittetik. Ez által alkalom nyujtatik a félremagyarázásokra. Hanem a tények világosabban beszélnek.

Midőn Montenegro 1862. szept. 8. engedett a török követeléseknek, Fuad pascha ugy nyilatkozott a hatalmak képviselői előtt, hogy a sultán souverainitásának elismeréséről a cettinjei szerződésben azért nem tétetett emlités, mert arról, a mit valaki joggal és tényleg bir, semmi kétely nem állhat elő. A párisi congressuson Ali pascha hason értelmü nyilatkozatot tett. Oroszországnak ez ügybeni támadását Angolország visszaverte, a mint ezt Russel lordnak 1862-ki jegyzékéből következtethetni lehet, hogy t. i. azon pillanattól fogva, midőn Törökország az európai államrendszerbe felvétetett, meg kellett adni annak egy független államnak minden jogát és kötelességeit."

Mindezen tényeket és nyilatkozatokat azonban Oroszország nem akarja elismerni. Előtte csak a vágy van terjeszkedésére, s mint Törökországnak kérelhetlen ellensége a legvilágosabb indokolást is kész el nem fogadni, és azt béke háboritással, ellenségeskedési szándékkal vádolni Reméllhető azonban, hogy a nagyhatalmak átlátnak a fondorlatokon, melyeket Oroszország sző, és nem késnek határozottan visszautasitani a semlegesitési javaslatot; hogy igy az északi óriás terjeszkedési vágyainak gát vetessék ez alkalommal is.

Ujdonságok.

— **A honvédrokkantak menházára** szerkesztőségünknél adakoztak: R é v é s z Imre ur 3 frt. R é v é s z Kálmán 2 frt, R é v é s z Gizella 1 frt, H a l m á g y i Lipót ur 3 frt. V a l l i c s Antalné asszony 5 ft. Főösszeg **956 frt. 1 kr.**

— A gr. **Batthyányi Lajos emlékszobrára** R é v é s z Imre ur 2 ftot adományozott. Főösszeg: **24 frt.**

— **Értesités** A d a l e g y l e t tagjai ma febr. 15-én estveli fél 8 órakor a z e n e d e h e l y i s é g é b e n tartandó értekezletre tisztelettel meghivatnak.

Tárgy az igazgató, karigazgató választása iránti előleges megállapodás, és egyéb elintézni való ügyek. — Debreczen, febr. hó 15. 1870.

K o m j á t h y László, T a r b a y József, V e r e s s László, egyleti tagok.

— **A dalegylet** több tagjai Sz. N a g y Károlyt igazgatóul, N o v á k Imrét pedig karnagyul ohajtaná megválasztani. Ha a többség bizalma e ferfiakban öszpontosul: azt hisszük, nem fogják a dalegylet ujéletre ébresztése munkájától megvonni szakismereteik és fáradozásaik értékesitését.

Több dalegyleti tag.

*** A **szigorlatok** ref. főiskolánkban már elkezdettek. Főt. szuperintendens ur betegsége miatt jelenleg nem végezheti látogatását, s helyette — mint értesülénk — K. T ó t h Mihály esperes s karczagi ref. lelkész lesz a szigorlatokon jelen.

*** **Az utczabiztosok** panaszkodnak hogy éjelenkint igen sok helyen nyitva tartják a kapukat, s ezért történik oly gyakran lopás. — Nyomtató-utczáról is ez okból vitték el az általunk multkor emlitett kaput. Több udvarról pedig jelentékenyebb tárgyakat is elczipelnek az éjjeli merész kalandorok.

*** **Gutaütés** következtében tegnap d. u. 5 órátájban a piacz-utcza egyik bormérő helyiségében Kerek Sándor kömives legény hirtelen meg halt. Több barátjával a legvidámabban mulatott, de vérmes természeténél fogva társai mély meg döbbenésére földre rogyott élettelenül.

*** **Egy gymnasiumi** szolga tanulót ki nem rég mámoros állapotában egy tisztessséges polgárt bizonyos nyilvános helyen illedelmetlenül bántalmazott, a tanári kar febr. 5-kén az iskolai főgondnok elnöklete alatt tartott gyülésén az iskolából véglegesen elutasitott, miről a városi hatóság is értesitetett.

*** **A nyulvadászat** köztörvényeink által már febr. hó közepe táján el lévén tiltva: a kapitányi hivatal a ma reggel piaczunkon árult nyulakat lefoglaltatta.

*** **A zugzálogházak** még mindig fentartják magokat az uzsorások kezei alatt; ha felgondoljuk, hány könnyelmü embernek elhozza veszedelmét az ily intézet: lehetetlen hogy el ne kárhoztassuk. Egyelőre is czélszerünek véljük felhivni a közigazgatási hatóság figyelmét.

** **Ujházi Izidort** szinházunk egyik orvosának fiát a 24 évet ért fiatal gyógyszerészt, kinek kimultát tegnapi számunkban jeleztük, megható részvét mellett ma dél előtt kisértük ki az örök nyugalom helyére. A koporsó felett kesergő szomorodott felek közt láttuk Ujházi Edét is, a szép tehetségü fiatal szinészt, ki Kassát elhagyá, hogy szeretett testvére sirjára egy maroknyi földet vethessen, s hogy az ujonnan dombornlt hantokat a szeretet és fájdalom könyével áztathassa A szinház személyzete is kimutatá a gyászoló család iránti kegyeletét, a mennyiben a háznál és a temetőben gyászdalokat énekelt. Nyugodjanak békével a korán elköltözött ifju hült tetemei!

— **Hajdu Mihályné** asszony ma temettetett el; diszes halotti kiséret követte nyugvó helyére. Minden ismerőse az elhunytnak mély fájdalommal volt telve a nagy csapás felett, mely a gyászoló családot érte. Legyen boldog az elhunyt s mindenkitől szeretett jó nő és családanya emlékezete!

— **A folyó hó 5-én tartott jogász bál** alkalmával egy h o s s z u k á s g ö m b ö l y ü g y ö n g y f ü l f ü g g ő e l v e s z e t t. — A becsületes megtaláló felkéretik, hogy azt a kapitányi hivatalhoz adja be a hol tisztességes jutalmat kap.

Meghaltak. Febr. 13. Piacz Mészáros István l. Juliánna 4 hónapos ránggörcsben; közkórházban Tóth István 26 éves gümőlázban; közkórházban halva hozatott Ignácz Istvánné 52 éves; 14-kén H. u. Bőr István f. József 1 éves ránggörcsben. Cs. u. Kapitány József l. Zsuzsánna 6 hetes béllobban.

Szinházi szemle.

** Csütörtökön február 10-kén adatott: „Tartüffe" vigjáték 5 felv. irta Moliere, forditotta Kazinczi Gábor. A czimszerepben Bercsényi kisérlette meg erejét, s igyekezete valóban szép eredményre vezeté. Sajnáljuk, hogy terünk nem engedi, részletesen ismertetni ez előadás lefolyását, csupán azt jegyezzük meg, hogy mindig örvendetes dolog, ha tehetséges szinész komolyan tanulmányoz és kivált ha oly sikert mutat fel mint Bercsényi, ki a szenteskedőt hiven jellemezte s feladatát a szerep nehézsége mellett szerencsésen megoldotta. Az ily nagyobb szabásu alakok körül e tehetséges fiatal szinész — ki az intricumban igyekszik erejét érvényesiteni — kedvvel és gonddal buzog, s fáradozása, komoly iparkodása mellett szép jövőt biztosit számára, melynek elvitázhatlan előlege jelen müködéséből is kitünik. Szakál Rózsa és Dózsa helyesen játszottak. Hetényi Laura az első felvonásban tul élénk volt, egy nagy mamától nem várnánk annyi izgékonyságot. Orgon anyja zsémbes ugyan, de azért évei száma nem engedi, hogy taglejtései is versenyre keljenek nyelve gyorsaságával. — Közönség szép számmal

Pénteken febr. 11-én adatott: „Utazás Chinába" operette 3 felvonásban. Mi egy általában nem foghatjuk meg, hogy e gyenge operette miért fordul elő annyiszor a repertoireban?!

Vasárnap, febr. 13-kán adatott: „Vén bakkancsos és fia a huszár" népszinmü 3 felvonásban. Az előadás sikerült. Szabó Friczit játszotta és pedig kitünő komikummal. Blaháné Lidit személyesitette, játékával és dalaival — mint mindig, ugy most is ragyogott. Szakál Rózsa és Gerecs megállták helyüket. Telt ház.

Hétfőn febr. 14-kén adatott: „Az utolsó jezsuita" történeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Langer Antal, forditotta Pál Péter. Ismét szép számu közönség gyült egybe, mert ismét ujdonság került a deszkákra. A darab ismertetését jövő adatásakor, hozzuk; most csak az előadást emeljük ki s főkép Bercsényi és Foltényiné dicséretes müködését. Zöldy, Együd, Szakál Rózsa szereplése a darab előnyére ütött ki.

TÁRCZA.

A kereskedő ifjuság bálja.

(Debreczen, febr. 12.)

** Hol is kezdjem?

Talán azon vágyat és türelmetlen várakozást érintsem legelsőben is, melyek a vigalmak barátait e bált megelőző napokban folytonos izgatottságban tarták?

Vagy talán a toilette-asztalokat keressem fel? talán előre kicsevegjem a divatvilág uralkodóinak, a hölgyeknek izlését az öltözékek körül, melyek oly sok gondot adnak a fiatal leányoknak, gyönyörüséget a mamáknak, s fizetetlen kontókat a meglepett számitó családfőknek.

Talán — —?

Eh de ha még sokáig babozom a kezdet felett — mellőzöm a tárgyat, nem teszek eleget feladatomnak, s báli tudósitásom nem ér véget az elnyujtott bevezetés üres tömkelege miatt.

Tehát a dologra!

Hiu kisérlet egy tánczvigalmat hiven ecsetelni. A toll nem adhatja vissza azt a fényt, mely a gyönyörök csarnokát ragyogóvá teszi, nem másolhatja le azt a változatos képet, mely egy egész tündérvilágot varázsol elő, nem képes leirni amaz éj lefolyását ugy, hogy a holt betük csak távolról is megfeleljenek a valóságnak akkor, midőn élv, gyönyör és mámornak kell értelmezést adniok.

A bál, melyről most szólani akarunk oly diszes volt, hogy rendezőinek bizonyára becsületére válik; s nem fogják elfeledni egyhamar azok, kik átélvezték e vidám éj gyorsan repülő perczeit.

Legelsőben is a báli teremmé átalakitott szinházat emeljük ki, mely nagyszerü benyomást gyakorolt a belépőre. Terjedelme, ragyogó pompája inposans kinézést kölcsönzött a feldiszitett, s a csillárok özönétől vakitó fényben uszó falazatainak. S ha e tündér terembe képzelik olvasóim a zöld, rózsaszin, sárga, fehér, lila s más eszményi szinü öltönyök viselőit, kik járnak kelnek a tükörsima padozaton, kik még jobban ragyognak bájaik és kellemeikben, mint a szivárványszint játszó csillárok, mondom e megragadó csoportot előképzelve: vélhetni, hogy a hetedik ég szállott le a földre örök ifju huriaival.

Valamint a táncztérnek, ugy a páholyoknak is meg volt a magok közönsége; és valamint az ott, ugy az itt levők elől is egyforma gyorsasággal illant az idő tovább; lenn a táncz, a páholyokban pedig a szemlélődés nyujtott mulatságot.

A bál háziasszonya Szepesy Antalné urhölgy volt, ki egyébiránt nemcsak mint háziasszony szerepelt, hanem mint a vigalomnak egyik csillaga tündökölt is. Ő maga volt a megtestesült kellem, szivélyesség és szeretetreméltóság. Már csak öltözéke is elég vala arra, hogy kitünjék: piros atlaszruhát viselt széles fehér csipkediszitéssel s arany virágokkal behintve.

Ha már szólottunk a bálanya ruhájáról, — futólag eszmerokonságnál fogva megjegyezhetjük a divat barátai kedvéért, hogy e vigalomban leginkább a rózsaszin volt tulnyomólag képviselve más szinek mellett, s oly uszályos ruhák szerepeltek a bál elején, mikép a botlás nem jöhetett betudás alá. Azért mondjuk „a bál elején", mert már később az uszályok elkoptak; azokat bizony szépségesen letapodták. Reggel felé csak ugy usztak a padlón a letépett ruhafoszlányok. Egyébiránt a hölgyek eleve felszokták áldozni báli öltönyüket Terpsychorenek, s örvendenek, ha azon minél több nyoma látszik az elmult éj tomboló viharainak.

Elmult éj!...

Egy tündér álom, melyre csupán foszlányok és hervadt virágok emlékeztetnek. Oh! ezen ereklyék sokszor sötéten példázzák tulajdonosuknak keserü sorsát, mintha a megroncsolt foszlány: tépett kebelről, s a hervadt virág: muló szerelem ről mondana gyászos jóslatot!

Ah! de minő komor eszme ez? gyászról beszélni ott, hol mulatság a fő irányadó! igen, mulatság, mely hiveinek élv és gyönyörből ez alkalommal jókora osztályrészt juttatott.

A kereskedők tánczvigalma egyike volt a legkedélyesebb báloknak. Fesz, hideg kimértség és tartózkodás nem talált itt növesztő légkörre, hanem a helyett szabad folyást engedett kiki jó kedvének, minek következtében az általános derültség mind végig füszere maradt e vidám éj változatos élményeinek, s kivilágos kivirattig járta a táncz lelkesülten fáradhatatlanul.

A müvész szerelme.

— Beszély. —

(Folytatás.)

Több mint egy év tünt tova, mióta a fivérek egymástól elváltak, — de Giovanni nem szomorkodott, hogy Giulio még mindig késett a hazajövetellel.

Oly csodásan édes volt előtte e magános élet, a szép álomképpel ábrándozva. Mindig szilárdabb körrajzot nyert e szép alak képzetében, s olykor a szépen ragyogó sötétkék szemeket is sikerült lelkében megjegyezni, és igy Giovanni szivének minden vágya betelt.

Csaknem nyugtalan volt, midőn bátyjának visszaérkezésére gondolt s csaknem gyülölni kezdte annak nejét, ki e varázs fantomot lelkéből kiszoritandó volt. Kimondhatlan gyöngéd érzelem tölté el szivét a bájos álomkép iránt, mely lassankint egész valóját áthatotta s imája védszentjéhez minden este csak ez volt: „Add, hogy engem senki se háborgasson!"

A fivére iránti szeretet s a szép nők iránti vonzalom, melynek eddig élt, mint csöpp veszett el ez uj érzemény tengerében.

Giovanni a legboldogabb álomméletet élte, a minőt halandó ember valaha élhetett.

Mentül inkább remegett azonban szive ama gondolattól, hogy e boldogság megszakadhat, annál inkább törekednie kellett, hogy küljelek által kimutassa fivérének, hogy iránta való szeretete nem fogyatkozott és hogy az uj rokon se vegye észre, mily tüneményképet imád Giovanni.

Egy napon, mintha ezt sugta volna fülébe valaki: „Ma megérkezik fivéred, nejével együtt!"

Giovanni nem talált többet sehol nyugtot, mindent félretett s leszaladt az elvadult kertbe, virágokat szakgatni, hogy azzal a szobákat földiszitse.

A legszebb bokrétát az uj menyecske szentélyében alkalmazta, mig egy másikat a Giulio támlájának egy részében kötötte. Azután még egyszer leszaladt, hogy zöld levelekből font koszoruval ékitse föl a fiatal nőnek székét, melyen eddig az álomkép föl-föltünt előtte.

Midőn sok időre ismét visszatért, a nap már alant járt az égen s vörös lánggal vonta be a tárgyakat. Enyelgő szellő suhogott be a nyitott ablakon át. Giovanni belépett a lakba. Tömött sötét fürtei égő arczán omlottak alá s ábrándosan tekintgetett szerte. Egyszerre csak felkiáltott, — halálsápadt lett s a virágok a fiatal menyecske lábai elé hullottak, ki épen szemben közelitett hozzá. Szent Isten . . . Csoda történt! . . . Álomképe életelevenen, mosolygva s fölpirulva állott előtte. Ez volt a karcsu termetü hölgy, világoskék ruhában, ki előtte oly gyakran megjelent képzelmében, ugyanezen nehéz aranyfürtökkel, finom metszetü orral, szép ajkakkal és azzal a hosszu pilláju bájoló szemekkel, és gyönyörü ives szemöldökkel.

Könyekkel telt meg szeme; nyclve mintha leragadt volna s csak Giulionak szeretetteljes ölelése után jött kissé magához.

— Nyujtsd kezedet öcsémnek Giuditta! — szólt Giulio, a boldog férj félreismerhetlen mosolyával. Te pedig bocsásd meg nekünk Giovanni, hogy igy megrohantunk. Hát egy ágyacskáról gondoskodtál-e a mi kicsinyünk számára?

Csak e kérdésnél tekintatt körül Giovanni s pillantott meg egy szép arczu, vidáman mosolygó dajkát, ki karján egy alig három hónapos szunyadozó gyermekkel állott ott.

— Hiszen arról engem nem is értesitettél! — dadogá meglepetve.

Giulio nevetett.

— Ugyan térj magadhoz már. E gyermek nem királyi szülött és mindenütt jóizüen alszik. Te pedig Rosetta — szólt a cselédhez fordulva, — eredj a konyhába s készits egy kis vacsorát a számunkra; mert mi bizony éhesek és szomjasok vagyunk!

Konyhába? — Oh jaj!... Giovanni majd elsápadt, majd elpirult. A konyha berendezése egyetlenegyszer sem jutott eszébe.

Giulióval ő mindig a fogadóban étkezett azelőtt s a sötét konyhában, mely ott alant volt, csaknem soha sem lépett be. Oh! ugyan miért is van szükség arra a konyhára!

Midőn mulasztása miatt bánkódott, oly jóizüen nevetett Giulio, hogy öcscse is kénytelen volt vele együtt nevetni. A fiatal menyecske is kedélyesen mosolygott s nem vette le szemeit az ifjuról.

A leány átfutott a fogadóba s a még föl nem szerelt konyha daczára sem halt meg ez este senki e kis lakban. A szolgálónak is jutott hely, a gyermek pedig bizonynyal édesdebben szendergett anyjának kebelén, mint a világ legpuhább ágyán.

(Folyt. köv.)

Országgyülési értesitő.

(Február 14.)

(z.) Elnök Somssich 10 órakor megnyitja a gyülést. A ministeri padokon jelen vannak: Eötvös, Rajner, Bedekovics. Több kérvény jelentetett és nyujtatott be az elnöknek, melyek a kérvényi bizottsághoz utasittattak. Ezután a ház napirendre tér át, melyen Ghyczy Ignácznak határozati javaslata kerül elő, a hivatalos lap bevételei és kiadási költségeinek kimutatására tett előterjesztések tárgyában.

Ghyczy Ignácz ismét kifejezi azon kivánságát, miszerint a hivatalos lap pénzmanipulatiója felől adjon a kormány felvilágositást. Rajner előterjeszti a kivánt kimutatást, melyből kitünt, hogy a hivatalos lap 1868-ban deficitben volt, de már a mult évben 2408 frtot hozott be. A legközelebbi ministeri tanácsban elhatározta tött, hogy a hivatalos lap ezentul nem a miniszterelnök, hanem a belügyminister kezelése alatt álljon; mint a hogy ez 1848-ban is volt. Ezentul tehát a hivatalos lap pénzügyi eredménye a belügyminister költségvetéséhez lesz felvéve, és szóval semmi szava sincs az ellen, hogy 1870-re „a hivatalos lap bevételei“ czim alatt a fedezetbe 15,000 frt tétessék.

Simonyi Ernő nagyon drágának találja a 30 krt, menynyibe a hivatalos lapnak egy száma kerül, és kivánja, hogy az országgyülési tárgyalások a B. P. Közlönyben ne megcsonkitva, hanem szószerint közöltessenek. Rajner megigéri, hogy mindkét nehézségen segiteni fog.

A fedezet 18,788 frtban állapittatik meg. A pénzügyi bizottmány javasolja, hogy azon nyilvános alapitványok, melyekből egyeseknek bizonyos összegek kölcsönöztetnek, azonnal közöltessenek. Simonyi Ernő ezt nem kivánja, mert a rögtöni kinyilatkoztatás nagy károkat okozhatna.

Szilágyi Virgil csak azt kivánja, hogy a kamatok hajtassanak be pontosan.

Szontágh Pál pártolja a pénzügyi bizottmány javaslatát. Nyáry Pál és Halász Boldizsár a Simonyi ajánlatához állanak. Palszky Ferencz megjegyzi, hogy az állam nem bank; és a kormány semmi pénzt sem kölcsönözhet, hogy azon helyzetbe ne jusson, miszerint esetleges igényeknek tegye ki magát. Wahrmann Mór hangsulyozza a kérdés politikai oldalát.

Iványka Imre megjegyzi: hogy ha a bankba letett pénzek állampapirokba fektetnek, azok ismét kilesznek téve a börze hullámzásainak.

Végre is a pénzügyi bizottmány javaslata fogadtatik el.

Ezután következik a rendkivüli követelés, mely 959,814 frtban van előlegesen megállapitva. I-sö czim. Erdélyországi kir. biztosság 55,000 ft. Patay e pontot kitörölteti javasolja.

Nyáry Pál két kérdést intéz a belügyministerhez, s azokat irásban is benyujtja. Először, hogy szándékozik-e az erdélyi kir. biztosságot a kormány megszüntetni, s Erdély közigazgatási költségeit már a jövő évre a rendes szükségletbe felvenni; másodszor, hogy mikor fognak az ujonan hozott törvények Erdélyre is kiterjesztetni.

Rajner belügyminister a kir. biztosság fentartásának szükségét óvatossági szempontokból indokolja. Nem lehet — ugymond — a több százados állami kapcsokból származó intézményeket egyszerre megváltoztatni. Reméli azonban, hogy már a jövő évre a kir. biztosság hatásköre szükebbre lesz szoritható, a törvények hatálya Erdélyre is kiterjeszthető lesz. — Tisza László egy szép beszédben sürgeti Magyarország és Erdély tökéletes egyesitésének keresztül vitelét!

Csernátony Lajos a belügyminister nyilatkozatát nem találja megnyugtatónak. A kir. biztosság megszüntetése az unionak ujabb barátokat szerezne, ha egyszer már hivatkozni lehetne arra, hogy Erdély olyan jogokat és szabadságokat nyert, mint a milyenekkel bir Magyarország. A kir. biztosság eltörlését égető szükségnek tartja, s most csak azon reményben szavazza meg költségeit, hogy azok a jövő évi költségvetésben már nem fognak előfordulni.

Megszavazott ezután a ház a földtehermentesitési alapigazgatóságra Kolozsvártt 25,800 s az urbéri és dézsmakárpótlásokat igazoló bizottságok költségeire 63,800 frt, továbbá a megyéknek 69-ki tartozásaik fedezésére 100,000, épitkezésekre 100,000, a közbiztonsági közegek számára hátultöltő fegyverek beszerzésére a p. ü. bizottság által megajánlott 75,000 helyett Nyári P. inditványára a költségvetésben foglalt eredeti összeget 100,000 frtot, s a régi megyei házi pénztárak követeléseinek kielégitésére 70,000 frtot, valamint a királyföldi hatóságoknak irodai szükségletekre, utazási költségekre stb. 26,000 frtot.

Az utólsó tételre az erdélyi csendőrségre 420,000 ft. előirányoztatik. — Tisza K. reméli, hogy a csendőrség mielőbb teljesen a belügyministeriumnak alárendeltetik. — A többség végül a tételt megszavazta, s ezzel a belügyministerium költségvetésének tárgyalása befejeztetett.

Fővárosi értesitő.

(z.) A deákpártnak f. hó 12. tartott conferentiajában a honvédek nyugdijazása tárgyában beadott ellenzéki javaslat képezte a tanácskozás tárgyát. Több tagja e conferentiának azon aggodalmát fejezte ki, vajon a hálának azon adójából, melyet eképen akarnak nyujtani a honvédeknek, nem támad e egyenetlenség a nemzet kebelében?! A tanácskozás eredménye az lett, hogy miután a honvédelmi minister költségvetése csak később kerül tárgyalás alá, és mivel Andrássy minister Bécsbe hivatott — pedig épen ő adhatná meg erre nézve a szükséges felvilágositásokat: e kérdés az ő visszajövetéléig eldöntetlen maradt.

Gr. Andrássy Bécsbe utazásának — mint a Lloyd értesit — oka az, hogy a pénzügyministerrel Lónyayval együtt bevégezzék a katonai határőrvidék egy részének bekebelezése iránti tárgyalásokat.

Az országgyülés elnöke Somssich vasárnap 36 képviselőt vendégelt meg a Frohnerben. Mind a három párt képviselve volt a kedélyes mulatságban. Néhány ministeren kivül jelen voltak: Zsedényi és Bezeredi, Tisza Kálmán és Nyári Pál; Iványka és Madarász. Többségben természetesen a deákpártiak voltak.

** Berczik Árpád opera szöveget irt ifju Berta Sándornak. Tárgyát a „szép juhásznő“ költői mondából kölcsönözte.

*** Budavárosa a jászkunkerületeknek az országgyüléshez intézett feliratát, a zárdák eltörlése és a papi javak országos vagyonná tétele iránt melegen fölkarolta, s Ribári Ferencz a budai főgymn. szabadelvü tanárának inditványára határozatba ment, hogy a város hason értelmü feliratot intéz az országgyüléshez. Buda szabadelviségben alkalmasint tultesz Pesten.

*** A mezőgazdasági kongressus ügye előre halad, már az alapterv készitő bizottmányok az „országos iparegyesület“ és a „magyar gazdasági egyesület“ részéről ki vannak nevezve.

*** Honvédeink hadgyakorlatáról olvassuk, hogy egy nyári gyakorló tábor Brucknál lesz. Hát az osztrák hazában is fogják szoktatgatni a magyar honvédeket? És nyáron, a legnagyobb dologidőben?

*** A honvédmenházkönyvére, melyet a jeles Tóth Kálmán fog szerkeszteni, igen szépen gyülnek az előfizetők; vidéken ugy, mint a fővárosban mindenki iparkodik megszerezni e nem csak czéljánál, de tartalmánál fogva is bizonyára nagy becsü könyvet.

Belföld.

*** A „V. K.“ irja: Csongrád, febr. 17. Kilátta a Balatont, e magyar tengert, fogalma lehet Tiszánk mostani terjedelméről. Néha viztükre sima meddig csak szem beláthatja, a szél aludni ment, a levegő egész süketségig néma, és a természet e látszólagos haldoklásában egyszerre csendes mozgásba jő a viz, gyürük keletkeznek, a gyürükből habok, habokból hullámok s megindul az óriási tömeg, ostromolva a partokat azon „sajátságos zugással,“ melyet hallani lehet csak, de leirni nem. Ezen még Jókainak négy öles mammuthjai is elszörnyüködnének. Maga a viz teremti a szelet, nem a szél a vihart. Számot vessen magával, ki ilyenkor vizre szállni akar bármily járműben.

Az emberiség legtöbbjeinek fogalma sincs az „utólsó itéletről.“ Meghivnók őket lakosul a Tisza partjára, ott jan. 18-án éjjel némi fogalmat szerezhettek volna róla.

A szél Kun-Sz.-Mártonról fuva, az óriási viztömeg romboló erővel omlasztá városunk partját, s viradatra 8—10 vizi malom, egy hajó, több csolnak, sok udvarkerités lett áldozata a gigási erővel felcsapkopó hullámoknak. Ne kivánja ezt senki látni s hallani. Mi csak térdre esve tudtuk kérni az egek urát, hogy mentse meg városunkat a vizelem iszonyu pusztitásától. — Másnap a szél csendesült s mi ujra születtünk.

Jan. 23-kán délelőtti órákban választatott meg a városi elöljáróság. — Ha igazán szivükön hordják városunk ügyeit; akkor éljenek!

Jan. 24-kén beállott az erős hideg éjszaki széllel, mely Tiszánkat felbuzditva, a jégtükör a partokat iszonyu zugásával nyaldosá tagyos hullámaival. Ekkor már a Tisza tele volt az ugynevezett „sötyé“-val, melynek következtében másnapra virradóra vékony jéglemez boritá a Tiszát, mely több helyütt felakadva, s mint egy beálltnak mondatott. Sár, fagy! Az előbbit nagyon is sokat türtük, az utóbbiban legalább szabadabban mozoghatunk. Ember emlékezete óta ez nem történt, hogy 48 órai hideg szél — minden zajlás nélkül — Tiszánkát befagyassza. Csak egyes „tengerszemek“ látszanak ki a jégmezőből, melyek azonban lassan-lassan kissebbednek ugyannyira, hogy febr. 3-án már lovas szánokkal jártak a Tiszánk jégpáncélán. A hó megkisérlé az esést, de a 10—15° hideg befagyasztá az egek csatornáit.

Febr. 3-ik s több napokon keresztül folyt az ujonczozás. Ismét katonát, ismét pénzt! Boldog lehet azon állam, melynek ily rengeteg katonája s oly nagyon sok pénze van!? A csongrádi járás adott 130-at, 70-net a sorkatonasághoz, 60-nat a honvédséghez.

Febr. elején városunk részéről a magas kormánynál egy deputatió járt, elnyerendő vagy a főraktár, vagy a törvényszéket. Fájdalom, hogy a küldetés eredményetlen volt, mert mellőztettünk. A fő-sóraktárt Szentes, a törvényszéket Félegyháza vivta ki. Hiába! ugy vagyunk mi majd mindennel. Csak akkor ébredünk, mikor másutt delet harangoznak.

*** Jászberényi hirek. Folyó hó 12-én este 6 óra 16 perczkor csekélyebb mérvü földrengés észleltetett. — Chovánné megnyerte a közönség tetszését, s a „Jászkunság“ őt kedves tüneménynek nevezi a szinpadon — A bottal járás a legénységnek el van tiltva, és most bicskával üldözik egymást. — A gymnasium könyvtárát kirabolták.

A „Párisi magyar egylet“ müködésének kimutatása az 1869. évről.

(Vége.)

Használták a könyvtárt 108-an kik olvastak összesen 134 kötetet. Az 1868-iki és ugyan e tárgyról, 41 egyént és 54 kötetet mutat ki.

Vendégek látogatták az egyletet 70-en 1868-ban 58 an.

Levelezésben állt az egylet a külföldi magyar egyletek közül: Halle, Zürich, Bukarest, Jena Berlin, London Kairó, Kochenheim, New York, Bucnos-Ayren, Hamburg, és a bécsi 3 magyar egylet. Kapott levelet összesen 44-et, melyek közül 18 ipar ügyi üzleti és munka keresési megbizásokkal fordult az egylethez, melyeknek eleget tenni az egylet mindenkor legkedvesebb kötelességének ismerendi a jövőben is. 1866-ban 3, 1867-ben 5 1868-ban 19-re szoritkozott az egylethez intézet levelek száma a fentebbi adatok mutatják, hogy egyletünk az utóbbi évben minden irányban, meglepő módon gyarapodott.

Nagyobb társas mulatságokat és összejöveteleket rendezett az egylet 5-öt melyek közül az elsőt Nagy Jakab tilinkó müvés hazánkfia megtisztelő közre működése mellett tartotta, a másodikat Dr. Gruby ur által ajándékozott 10 palaczk magyar bor kedves elfogyasztására; a harmadik a Márczius 15-iki események emlékére, Wolf itteni magyar vendéglősnél, a negyediket az egylet alapitásának és Szent István király napjának megünnepelésére, Páris egyik legregényesebb vidékén Bougival-ban; az ötödiket az 1869-dik év bevégzésére, ugy az ujév üdvözlésére, a „Grand hotel des amerikaim“-ben, Hogy e kedélyes mindenkire örökemlékes összejöveteleknél, a zene, dal, szavalatok, szonoklatok és jókedv nem hiányzott, azt mi magyar emberek lévén — mondanunk sem kell.

De ezért a jó kedv és kedélyesség mellett nem feledtük el a komoly önmivelést sem, mire kedvező alkalmat nyujtottak. Kérdő szekrényi vitatkozásaink, melyek ez évben sokkal jobban sikerültek, a mult év e tekintetbeni kezdeményezésének. A többek közt előfordultak következő kérdések: „Mi a gép?“ „Mit értünk a munka szünet alatt?“ „Üdvösek-e a czéhek hazánkban?“ „Mi a kötelessége egy Párisban levő magyar ifjunak?“ „Mi módon fordithatja legjobban hazája javára, egy iparosifju külföldön szerzett tapasztalatait?“ sat. sat.

Mind oly kérdések, melyek a tagok figyelmét és érdekeltségét nem kevésbbé vettékigénybe és a szellemi müvelődésre s kölcsönös vitára legszebb alkalmat nyujtottak.

Egyletünk működéséből még kiemelhetjük hogy alapszabályaink ujonnan átdolgozva a ház szabályokkal együtt a napokban adatik sajtó alá, ugy szintén az egyleti okmánytilletőleg jelenthetjük, hogy az sikerült rajzban, a tagoknak nem sokára rendelkezésére álland.

Az egylet helyiségében pedig kifüggesztett, csinos keretben, az összes tagok névsora, foglalkozásaik, születési helyük és párisi lakásukkal, hogy az érkező idegenek, netáni ösmerősöket azonnal megtalálhassák.

Van az egyletnek jelenleg 91 rendes tagja tehát 13 taggal több mint ugyan ez időben a mult évben.

A január 3-kán történt tisztujitás eredménye következő: Elnök: Züllich Rudolf; alelnök, Rimler Gyula; jegyző: Liptay Pál; titkár: Hajdukovics Károly; pénztárnok: Rogács Antal; könyvtárnok; Galambos Lajos; választmányi tagok: Csurgó Ferencz, Morelly Gusztáv, Valla József, Csete Gyula, Guttman Mór és Goldner B. Lajos.

Szegény egyletünket a hazai közönség és minden magyar pártfogásába és becses hajlamába továbbra is ajánlva maradunk hazafiui nagyrabecsülésünk kijelentése mellett az egylet megbizásából.

Kelt, Párisban 1870. év január 3-án az egylet helyiségében, Bovlb. Beaumarchis 23.

Jegyző: Liptay Pál.
Elnök: Züllich Rudolf.

Politikai szemle.

(z.) Bécsben a belügyministernél f. hó 12. husz képviselő gyült össze, hogy a még függőben levő alkotmány kérdések felett tanácskozzanak. Az urak házában legközelebb megválasztott budget-bizottmány szervezte magát; elnökké: ifj. gr. Wrbna, alelnökké báró Dohlhoff választatott.

Párisban a forrongás lecsilapodása után még csak most kezdenek körül tekinteni. E szétekintésnek eredménye annyiban kedvező ugyan a „béke“ embereire nézve, hogy a szomszéd kerületek nagyobb városaiban mutatkozott mozgalmak a Párisban történteknél kisebb mérvüek voltak; azonban jelentőségüket nem lehet tagadni, mert Marseilleben, Lyonban, Saint-Etienneben e mozgalmak alatt a munkások nagytömegekben csoportosultak össze, és katonai hatalomnak kellett a rend fentartására felügyelni.

Párisban beszélik, hogy a csapatok ingerültek; azonban nem egyedül a lázongók ellen, mint ezt a hivatalos lapok szeretik hiresztelni. A párisi helyőrségből sok katona és altiszt áll szorosabb összeköttetésben, családi — vérségi — baráti sat kötelékek által a párisi polgársággal; igy lehet gondolni, hogy épen nem volt inyök szerint azon passiv és erőltetett szerep, melyet három napon és három éjen át kellett játszniok.

A császár a történtek következtében nagyon izgatott hangulatban volt. Egy ministeri tanácsban — mint hirlik — igy szóllott ministereihez a császár, midőn a mozgalmak még folyamatban voltak: „lóra fogok ülni, ha a nyugtalanságok még folyvást tartanak, és kötelességemet teljesiteni; reménylem, — tevé hozzá gunyos arczkifejezéssel és szokott merev tekintettel, — hogy az urak szintén teljesiteni fogják kötelességüket.“ A nyugtalanság következtében elmaradt az udvari bál is, még pedig a császárné akarata ellenére. Politikai körökben felmerült azon nézet, hogy a külföldi politikára nagyobb figyelmet kellene forditani, azért hogy a nép figyelme elvonassék a belügyekről. —

Az angol parlament üléseiben a trónbeszéd szellemében képest leginkább belügyekről folynak a viták, mig a külföldhözi viszonyok alig emlittetnek. Az ellenzék férfiai a kormánynak Irland irányábani eljárását igyekeznek gáncsolni; de e tekintetben nem sokra mehetnek; miután tudva van, hogy a kormány szabadelvü és békülékeny módon törekszik megnyugtatni a testvér sziget lakóinak nyugtalan szellemét.

Rómában — franczia lapokból vett tudósitás nyomán — azon hir van elterjedve, hogy az osztrák-magyar püspökök hazatérésüket elhatározták. Nemcsak a közönségben, hanem a jezsuiták által vezetett zsinati többség kebelében is szó van már erről. E hir annyiban látszik alaposnak, mert már többször fölmerült; és a hazai lapok is — mint a „Reform“ — megbizható forrásból meriteték idevonatkozó közleiseiket. Ha csakugyan hazatérnek, akkor nyiltan szakitanak a curiával.

Herzegovinából és Albániából érkezett tudósitások szerint a török porta elhatározta, valószinüleg Montenegróra való tekintetből — hogy ezen két tartományban összevont csapatok feletti főparancsnokságot Derwisch paschára ruházza, ki már az utolsó török-montenegrói harczok alatt is sok érdemet szerzett magának. Antivariban lesz a legnagyobb helyőrség — 5000 főnyi — elhelyezve. A minden szükségesekkel ellátott hadsereg 46 ezer emberre fog kiegészittetni; e végre Konstantinápolyból több nizam (sorkatonaság) ezred fog az adriai parti erődökbe küldetni.

Legujabb.

— Bécs, febr. 14. A „N. Fr. Presse“ szerint Galiczia külön ministert nyert; és a galiczai helytartó felelős leend a galicziai tartománygyülésnek; továbbá Galiczia önálló senatussal fog birni a legfőbb törvényszéknél. A közoktatásügye, és a rendőri büntető törvényhozás rendezése a galicziai tartománygyülésnek engedtetik át. Behozatik a direct választás.

— Bécs, febr. 14. A reischrath a levéltitok szentségéről szóló törvényt elfogadta.

— Bécs, febr. 14. (A „Reform“ távirata) Kirchmayer krakói bankár, a „Csas“ tulajdonosa, az államjószágok vevője megbukott, Passiva 6 millio.

— Páris, febr. 14. A „Constitutionell“ következőt irja Albrecht főherczeg látogtásáról; Albrecht főherczeg déli és közép Francziaországnak több hadi kikötőit és etabblistmenjáit meglátogatta és élénk örömét fejezé ki a szives fogadás fölött és a fölött, hogy a franczia hadseregben Napoleon és a dynastia iránt oly kitünő vonzalmat tapasztalt.

— Páris, febr. 14. Rochefort egy levélben felkéri a rendőrbiztost, hogy levelei és fogalmazásai, melyeket a fogházból kiküld, a fogház reglement daczára az igazgató kezében ne jussanak.

— London, febr. 14. A „Times“ jelenti, hogy Francziaország elégületlenségét fejezte ki a pápának, önkényes eljárása felett. Nem fenyegetőzött ugyan csapatainak visszahuzásával, hanem kijelentette, hogy ez már rég el van határozva, minthogy Francziaország az egyházi állam integritását őrcsapatok nélkül is biztosithatja.

Közgazdászat.

(E.) Debreczen febr. 15. Heti vásárunk, elég népes volt, mivel még az utak alkalmasak a közlekedésre, sok mindenféle élelmiszer hozatott, az életnemüek közt a buza képezte a nagyobb mennyiséget; nagyobb kelendőség pedig a rozs és tengerinél mutatkozott, az árak: a rozs köblönként 4 ft 70—80 kr; tengeri 5 ft 20—40 kr; buza 6 ft 80 kr, 8 ft; kenyér sok volt, mérsékelt árakon kelt. Szathmár vidékéről is több szekér aszalvány s főzelék hozatott s kelendő volt. zöldség-félét keveset hoztak, s drága volt; i zsák krumpli 1 ft 20 kr, 2 ft.

A szalona árak változatlanok, mind mázsa, mind font számra, ugyszinte a disznóhus is. — Nyers bőrt már több hét óta nem hoztak oly nagy mennyiséggel, mint a mai napon; egy-két forinttal az árak is gyöngültek, kelendőség nagy volt, ellenben a kész bőr keresetlen.

Időjárásunk igen változó; — mult éjjel eső esett, szinte mai nap több izben, folyvást olvad; mindamellett komor s hüs, utaink félő, hogy hamar bomlásnak indulnak.

Bécsi tőzsde, Feb. 15. Cs. arany 5.84. ezüst 121.35

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**

HIRDETÉSEK.

A debreczeni ipar és kereskedelmi **bank**

t. cz. részvényesei, a f. évi **márczius 20**-án d. e. **9** órakor a debr. polg. kaszinó termében tartandó

rendes közgyülésre

azon megjegyzéssel hivatnak meg, mikép azon t. cz. részvényesek, kik a közgyülésben részt venni akarnak, az alapszabályok 30. 31. és 32. §§. értelmében 8 nappal a küzgyülés előtt, és igy legkésőbb f. évi márczius 12-ig részvényeiket a társulat pénztáránál — az innen nyerendő téritvény és belépti jegy mellett — letenni sziveskedjenek.

Tárgyak:

1. Az üzlet eredményéről előterjesztendő évi jelentés.
2. A zárszámlának a számvizsgáló bizottmány jelentésével együtt előterjesztése.
3. Az osztalék meghatározása.
4. A 3 tagból álló számvizsgáló bizottmány megválasztása.
5. Az alapszabályok megváltoztatását tárgyazó netaláni inditványok.

Debreczen, febr. 10. 1870. 61. 1—3

Az igazgatóság.

Eladó jó faj

sertések.

Büd-Sz.-Mihályon az uradalomnál **Kis-Jenői faj, 208 db. szőke mangalicza süldő sertés** tétetik eladóvá, sommásan megvenni kivánók sziveskedjenek az uradalmi felügyelői hivatalhoz fordulni, hol az egyesség is meg fogna történni.

Kelt Büd-Sz.-Mihályon, febr. 14. 1870.

57. 2—3 **Az uradalmi felügyelői hivatal.**

Polczer Károly

cs. kir. kizárólagosan szabadalmazott **pénztár** és **mütár üzlete**, ajánlja a bécsi müegyetemi intézet által 1869. é. nov. 8. 1615. sz. a. megvizsgált és kitünőknek elismert, a jelenkor követelményeinek teljesen megfelelő és csinosan kiállitott **vas. tüzmentes** és **betörés** ellen biztos

pénz-, könyv- és okmánytárait,

kassetteket, iró-asztalokat, állványokat stb., nemkülönben a mütárak minden nemeit bámulatosan méltányos árakért.

Gyár: **Bécs, V. Bez Wienstrasse 65.**
Fóraktár: **Kärtner Ring** Nro **3.**
Fiókraktárak: **Bel-** és **külföldön.** 59. 1—12

BELGIUMI „Parafin-Kenőcs,“

(sárga és kék).

Gépolaj (olaszországi faolaj), **kenőolaj** (savanytalan repczeolaj), **moderateur lámpaolaj, petroleum** (amerikai), **ligroin, parafin** és **stearin-gyertya, kátrány** (veres és fekete, tetőzetek festésére), **szurok, gyanta, kufsteini cement, gyapjumosószer, gáliczkő.**

Angol gabnazsákok

és egyéb czikkek **legjobb minőségben** és **legjutányosabb áron** kaphatók.

SINGER HENRIK

kereskedésében, **Pest,** vácziut 58. sz. a **Balassa**-féle **ház** közelében.

Mindenféle lóhere, takarmány, répa és egyéb vetőmagvakat kivánatra bizományképen dijmentesen vásárlok be a legelső kézből, s eredeti számlákkal szolgálok.

Árjegyzékek bérmentesen küldetnek.
Levelezés magyar és német nyelven. 39. 3—12

Igérvények és államsorsjegyek.

A Frankó Magyar Bank

által Pesten kibocsátott „**pénztá i jegyek,**“ ugy mindennemü legkedveltebb „**osztrák és megengedett külföldi sorsjegyek,**“ továbbá „**igérvények eredeti sorsjegyekre,**“ mindenik huzásra, — melyeknek eladása Debreczenre és vidékére kizárólag nekem adatott át, — kellő mennyiségben s legjutányosabban számitva kaphatók nálam Széchenyi-utcza 1788. sz. a. saját házambani üzleti irodámban, és Schwartz Bernátnál, a Nánássy Béniámin ház alatti üzletében, — a hol is a legkapósabb osztrák sorsjegyekre társaságok is rendeztetnek tetszés szerint kivánt időre, és mindennemü „állam- és iparpapirok vétele és eladása is eszközöltetik. 56. 7—

Feischl Fülöp.

Csőd-hirdetmény.

A f. évi jan. 30. tartott sámsomi közbirtokossági gyülés határozata által, az 1200 □ ölével számitott 16,022 holdat, 867 □ ölet tevő sámsomi határterületre nézve megtörtént tagositás és határrendezés folytán, a földadó sorozati uj munkálatoknak, a jelenlegi birtokállapothoz képest, csőd utján vállalkozó szakavatott ügyvezető általi elkészittetése redeltetett el; — a vállalati feltételek, minden vállalkozó kivánságára azonnal megküldetnek; — helyben pedig közbirtokossági képviselő Budaházy Gábor urnál megtekinthetők. Mihez képest a vállalkozni kivánók ezennel felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat szakavatottságukróli bizonyitványaikkal felszerelten, f. évi **márczius 12-ik napjáig,** közbirtokossági képviselő **Budaházy Gábor** urhoz Debreczenen keresztül **Sámsomba** küldjék vagy nyujtsák be.

Kelt Sámsomban, febr. 2. 1870.

49. 3—3 **Kiss József,** jegyző.

Haszonbérbe kiadó

3 vagy 6 évre

500 hold földes

P. Tamási pusztán,

— 1200 □ öles holdakban — több szobából álló lakrészekkel s elegendő gazdasági épületekkel ellátva; a hozzátartozó korcsmajoggal együtt. — Értekezhetni fellőle e lapok kiadóhivatalában. 199. 20—

Debreczeni gőzmalmi részvény

kapható

Tátray Kárpát,

gőzmalmi pénztárnoknál.

47. 3—

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában.